Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036
УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XCII Ч. 170. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 6-го ВЕРЕСНЯ 1985 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, SEPTEMBER 6, 1985 No. 170. VOL. XCII

НА ОЛЬЖИЧІВЦІ ВІДБУЛИСЯ НАРАДИ ОДВУ ТА З'ЇЗД УЗХ

Лігайтон, Па. — Чарівна оселя ім. Олега Ольжича в Лігайтоні була свідком багатьох нарад і урочистостей в кінці тижня Дня Праці від п'ятниці, 30-го серпня, до понеділка, 2-го вересня ц.р. Була вона заповнена делеґатами й делеґатками ОДВУ й братніх організацій, які відбували свої конференції та наради, а зокрема делеґатками З'їзду Українського Золотого Хреста, який перевибрав Наталку Іванів головою УЗХ на чергову каденцію.

Після прелімінарних нарад у п'ятницю, в суботу вранці, 31-го серпня, розпочато З'їдз УЗХ і Ділову конференцію ОДВУ. Керівні органи обидвох організацій склали свої звіти з діяльности та намітили плян праці на найближчий час.

В річній конференції ОДВУ, якою проводили на зміну голова ОДВУ Павло Дорожинський та заступник голови проф. д-р Петро Стерчо, взяли участь члени Центральної Управи ОДВУ та делегати від 18-ох відділів ОДВУ, разом 76 осіб. Доповідь на тему „ОДВУ на загально-громадському відтинку" виголосив П. Дорожинський, про „Інформативно-пресову діяльність ОДВУ" проф. д-р П. Стерчо та про „Активізацію членства й пожвавлення діяльности відділів ОДВУ" — організаційний референт Ярослав Стасик. Написану заступником голови ЦУ ОДВУ проф. д-ром Мирославом Чаповським доповідь про „Розбудову оселі ім. О. Ольжича" відчитав Я. Стасик.

Наради цієї конференції тривали два дні, впродовж яких ґрунтовно проаналізовано тези доповідачів і прийнято відповідні постанови. Чи не найважливішою постановою було рішення ОДВУ схвалити доцьогочасну діяльність Центральної Управи ОДВУ, на чолі з П. Дорожинським ,і пожвавленим темпом підготовляти участь ОДВУ і братніх організацій в надходячій Конвенції Української Американської Координаційної Ради, на чолі з д-ром Іваном Флисом, і Іваном Олексином та д-ром Богданом Шебунчаком — заступником голови, що має відбутися у Філядельфії у днях від 18-го до 20-го жовтня ц.р.

Конференція висловила своє признання Блаженнішому Митрополитові Мстиславові та Митрополитові Стефанові Суликові за видання соборного заклику до створення Крайового Громадського Комітету Тисячоліття Християнства в Україні, як і всім тим членам ОДВУ і братніх організацій, які дали почин цій справі, та подати до загального відома, що ОДВУ і братні організації всеціло підтримують діяльність цього комітету, на чолі з начальним пластуном Юрієм Старосольським і проф. д-ром Юрієм Солтисом.

В суботу, 31-го серпня, заходами ЦУ ОДВУ, Карпатського Дослідчого Центру ім. Ю. Ревая та Братства Карпатських Січовиків влаштовано урочисту академію в пошану президента Карпато-Української Республіки сл. п. о. прелата Августина Волошина в 40-ву річницю його смерти з рук НКВД-истів у Лефортовській тюрмі в Москві. Академію відкрив і нею проводив проф. П. Стерчо, а головну промову виголосив заступник голови Сойму Карпатсько-Української Республіки й член Головної Команди „Карпатської Січі" д-р Степан Росоха, який з притаманним йому ентузіязмом насвітлив велич цього державного будівничого, непохитного самостійника й соборника. Мистецьку частину програми виконали: рецитаторки Володимира Кавка та солістка Лариса Маґун-Гурин, при фортепіяновому супроводі Михайла Лева. Біля 300 учасників своєю участю віддали поклін борцеві за волю України.

(Закінчення на стор. 4)

ТРИ МІТИ ПРО ЯПОНСЬКИЙ УСПІХ ПОТРАПИЛИ ПІД КРИТИКУ

Вашінґтон. — Японські економічні успіхи стають майже „порошиною в оці" для багатьох американських обсерваторів економічного розвитку в ЗСА і „країні сходячого сонця", і ці японо-знавці схильні зображувати Яапонію, як „своєрідну ворожу потугу, яка загрожує матеріяльному добробутові Америки". Щоб вивести „на чисту воду" таке невірне й несправедливе ставлення до японського економічного феномену, журнал відомого консервативного мислителя й журналіста Вілліяма Ф. Баклі, мол. „Нешенел Рів'ю" з 6-го вересня ц.р., пише про ці справи так. В Америці поширені три міти (три брехні) по японський успіх.

Перший міт, що успіх японського масивного надвишку в міжнародній торгівлі спричинений „протекціоністськими бар'єрами" з боку Токіо проти ввозу з ЗСАчи загально зі світу. Що не є правдиво , бо, наприклад, Франція і Бразилія мають ще тісніші ці „бар'єри", а з економікою в тих країнах не так дуже світло.

Другий міт: причиною успіху Японії начебто є таємничий орієнтальний етос", що відображується в фізкультурних вправах, спонзорованих дирекцією фабрики для всіх своїх робітників, семінари спільних медитацій і щось інше в тому ж стилі. Насправді ж, — пише „Найшинел Рев'ю", — Японія завдячує успіх імпортові до Токіо, за часів керування там генерала Даґлеса Мек Артура, американської системи свободи, тобто конституційного уряду і вільного суспільства, теж за американським зразком. До цих двох „імпортованих вільностей" Японія додала ще три складники, вже свої власні вартості, які витримують завжди пробу часу: уперту й старанну працю, ощадність і вміння жертви для добра цілости. У відміну від настанови в ЗСА, також система податкування населення в Японії заохочує до ощаджування грошей по банках, а не до пересадного „консумаризму" (купуй, купуй і ще раз купуй!), і в Японії уряд не дивиться на індустрію, як на „ворога", якого треба тримати в шорах різними бюрократичними обмежуваннями, так званим „red-tape".

Третій міт — це поширюване в Америці „знавцями" переконання, що Японія, мовляв, тому така успішна і вийшла начебто „переможно з Другої світової війни, що вона не витрачає майже нічого на свою оборону й військову справу, і що треба, мовляв, примусити Японію саму розбудувати її військову оборонну спроможність, щоб вона не сполягала виключно на американську військову силу. Бо тоді, кажуть ці відомі японознавці, насправді ж дуже наївні, фонди з приватного сектора Японія буде змушена перекинути на військовий, одноразово відтяжуючи фінансово Америку. Тепер бо самі ЗСА дбають про охорону Пцифіку від можливої совєтської загорози. Заперечуючи таким експертам цих справ, автор статті в „Найшинел Рев'ю", сам головний редактор, пише, що американці забувають, що власне їхня перемога над Японією в 1945 році продиктувала повне роззброєння цієї головної конкурентки ЗСА на Пацифіку, і що дозволити Японії відбувати її військову машину (яка очевидно буде більш могутньою завдяки досконалій технології , ніж раніше) це означало б для Америки не тільки зменшення світових ринків збуту, а й можливу втрату геґемонії на обширі Тихого океану. І це, очевидно, коштувало б Америці значно більше, ніж тільки економічні поступки Японії, бо треба було б тримати там великі військово-морські сили проти Японії.

У підсумку радить Америці журнал „Н.Р.", радше ніж чіпляти на Японію різні негативні ярлики, — „ввезти назад з Токіо американську формулу", імпортовану туди за часів незабутнього генерала, старого вояки, Мак Артура, про які згадано автором в параграфі про „другий міт": Теж не зашкодить ввезти і японські чесноти, що не були чужі колись і Америці: „старомодну" чесноту стараного труду, ощадности й бережливости та вміння жертвувати своїми вузькими чи груповими інтересами для загального добра й добра країни.

ПОЛЯКИ ГОВОРЯТЬ ПРО „ПОГАНУ ПОВЕДІНКУ" УРЯДУ ЗСА

Варшава, Польща. — Речник польського уряду Єжи Урбан обвинуватив прилюдно Адміністрацію президента Роналда Регена за „погану поведінку" американців за те, що вони не бажають зустрічатися з лідером Польської Народної Республіки прем'єр-міністром Войцєхом Ярузельським, який, як відомо, прибуде через Гавану до З'єднаних Стейтів Америки вже 24-го вересня ц.р., щоб тут взяти участь у святочній сесії Генеральої асамблеї Об'єднаних Націй в Ню Йорку.

Свого часу речник Державного департаменту ЗСА відкрито заявив кореспондентам, що ніхто з Адміністрації не зустрічатиметься з Ярузельским, хоч такої зустрічі не передбачали польські речники у Варшаві і не шукали шляхів до „вашінґтонських одвірків" як заявив Урбан.

Звичайно так водилось, що державний секретар Джордж Шулц і його попередники зустрічалися з представниками комуністичних держав Східньої Европи під час осінніх сесій Генеральної асамблеї, але цим разом Дж. Шулц обмежився тільки до зустрічі з міністром закордонних справ СССР Едуардом Шеварднадзе. Польські речники вважають, що заява речника Державного департаменту, якою Уряд ЗСА бажав випередити польських представників, була „нечемною" у відношенні до суверенної держави, тим більше, що ця держава, як відмітив Урбан, не просила про таку зустріч.

Речник пресового відділу в амбасаді ЗСА у Варшаві підтвердив, що не було старань з польської сторони про зустріч з представниками ЗСА, а заява представника Державного департаменту була тільки відповіддю на запитання кореспондентів в тій справі.

Урбан також не був задоволений заявою президента Р. Реґена, яку він зробив з нагоди п'ятої річниці створення незалежної робітничої „профспілки „Солідарність" і закликом, щоб уряд В. Ярузельского перестав переслідувати діячів тієї профспілки та інакомислячих поляків. На думку Урбана заява Р. Реґена свідчить про неприхильну настанову Вашінґтону до Польщі і його уряду.

Президент Р. Реґен хоче виступити в совєтській телевізії

Вашінґтон. — Речник Білого Дому, заступник пресового секретаря Леррі Спікс, реагуючи на закиди совєтського лідера Міхаїла Ґорбачова зроблені ним на адресу З'єднаних Стейтів Америки під час інтерв'ю з кореспондентом журналу „Тайм", заявив, що Америка все готова до щирих і безпосередніх переговорів з СССР у справі редукції нуклеарної стратегічної зброї і підписання нового договору базованого не тільки на довір'ї, але також на перевірці додержання підписаної угоди.

Президент Роналд Реґен, згідно із заявою Л. Спікса, є готовий зустрінути совєтські пропозиції на пів дороги, але без жадних передумов чи вимог, які поставив у своєму інтерв'ю М. Ґорбачов, щоб, наприклад, ЗСА цілковито виріклися продукції і дослідів над космічною зброєю, а щойно тоді Совєтський Союз готовий буде до переговорів про редукцію стратегічних ракет та іншої нуклеарної зброї.

На увагу заслуговує також заява Спікса, що Президент ЗСА повинен мати також можливість виступити перед совєтськими глядачами і слухачами і тому було б побажаним, щоб він виступив на програмі совєтської телевізії і представив громадянам СССР становище ЗСА до питання роззброєння і багато інших питань міжнародної політики та поліпшення відносин між двома країнами. Л. Спікс закликав кремлівських лідерів дати можливість президентові Р. Реґенові на безпосередній доступ до совєтських громадян щоб вони почули, як він уявляє собі шлях до поліпшення відносин між ЗСА і

(Закінчення на стор. 3)

МОСКВА ЗНОВУ СТОСУЄ ТАКТИКУ ЗАСТРАШУВАННЯ ЗСА

Москва. — У зв'язку з наближенням дати випробування американської антиракетної зброї в космосі, совєтські лідери виступили з новим пропагандивним трюком застрашування З'єднаних Стейтів Америки, що вони, мовляв, не почуватимуться зв'язаними жадними договорами про мілітаризацію космосу, якщо Уряд ЗСА не зупинить випробування своєї зброї.

Таку заяву розіслав до преси й інших засобів масової інформації ТАСС, совєтське пресове агентсво в середу, 4-го вересня, подану до відома у формі звичайної урядової заяви, хоч під цією заявою не підписалися, ані Політбюро, ані Рада Міністрів СССР. Подібну погрозу про американську космічну зброю ТАСС подав був минулого місяця натякаючи, що випробовування антиракетної зброї в ЗСА під теперішню пору, особливо на передодні зустрічі на вершинах між президентом Роналдом Реґеном і генеральним секретарем ЦК КПСС Міхаїлом Ґорбачовим, є зумисною провокацією, скерованою на зірвання переговорів".

Білий Дім і Пентаґон стоять на становищі, що випробуваня є конечно потрібним для того, щоб збалянсувати совєтську ударну силу. Крім того у Пентаґоні переконані, що СССР вже давно має подібну до американської космічну зброю, яку він приховує від західнього світу.

Після появи публікації совєтської заяви, речники Білого Дому, зокрема заступник пресового секретаря Леррі Спікс, заявили, що Совєтський Союз грає подвійну гру: з одної сторони протестує проти американських випробувань і завзято поборює оборонну ініціятиву призидента Р. Реґена, а з другої накопичує в себе подібну зброю і збільшує арсенал нуклеарних стратегічних ракет, насторожуючи тим самим Захід і викликаючи недовір'я до совєтських „мирних" заяв М. Ґорбачова й інших совєтських лідерів.

Решта совєтської заяви це повторення пропаганди, яку зрештою так зручно, при допомозі американського журналу „Тайм", передав Заходові совєтський лідер М. Ґорбачов, також з нотками застрашування про трудноці і можливе припинення переговорів в Женеві, погіршення відносин між СССР і ЗСА, можливість конфлікту тощо. На щастя Захід вже брав такі лекції від СССР раніше і тепер, більше, як перед тим, познайомлений із совєтськими прийомами.

Знайдено корпус „Титаніка"

Ню Йорк. — Роберт Балард з американського Океанографічного інституту і керівник об'єднаної американсько-французької експедиції, організованої для пошуків затонулого корабля „Титаніка", повідомили, що в неділю вранці, 1-го вересня, „прочісуючи" дно океану з допомогою спеціяльних роботів, на глибині 12 тисяч футів вдалося знайти корпус „Титаніка".

Велечезний океанський корабель „Титанік" на шляху з Англії до Ню Йорку 14-го квітня 1912 року налетів на льодову кригу і затонув. З майже 2,200 пасажирів, що знаходилися на ньому , понад 1,500 загинули.

Пошуками леґендарного „Титаніка" наполегливо займалися три експедиції, але їх спроби виявилися безуспішними.

В рапорті французького Інституту океанографічних досліджень підкреслюється, що „Титанік" вдалося знайти завдяки французькій апаратурі того типу, який встановлюється на підводних човнах, та американським фотографічним апаратам для підводного фотографування. Обі сторони наперед договорилися на випадок успіху експедиції не робити публічних заяв до того часу, поки не буде абсолютної певности, що знайдено саме „Титанік".

„Наштовхнувшись на корпус величезного корабля, — сказано у французькому рапорті, — члени експедиції були майже на сто відсотків впевнені, що це „Титанік". Але згідно з домовленістю з американською стороною, ми не могли зробити зразу ніякої публічної заяви. Але тепер фотографічні апарати роботів остаточно підтвердили правильність такого висновку."

У Парижі і Вашінґтоні 13-го вересня відбудуться пресові конференції, на яких буде детально повідомлено про обставини виявлення „Титаніка".

Відомо, що серед пасажирів корабля було десять мільйонерів, і в його сейфах повинні зберігатися дорогоцінні ювелірні прикраси на суму 7 мільйонів долярів у цінах 1912 року.

Для учасників американської експедиції пошуки затонулого корабля були лише частиною програми. Головним завданням експедиції було випробування роботів, які, як очікують, будуть незамінними у вивченні океанського дна.

На відміну від батискотів златних опустити одного або двох осіб на відносно невелику глибину і на досить короткий час, роботи занурюються на великі глибини і златні пересуватися по дні в радіюсі багатьох миль, досліджуючи обширну територію і перебуваючи під водою на протязі багатьох тижнів, і працювати в абсолютній темноті.

В СВІТІ

ВІДНОСИНИ З'ЄДНАНИХ Стейтів Америки і комуністичного В'єтнаму значно поправились в останньому часі, особливо після того, як Ганой виявив бажання виявснити справу пропавших без вістей американських вояків, які брали участь у в'єтнамській війні. Представники ЗСА і В'єтнаму відбули вміжчасі декілька зустрічей і переглянули цілий ряд документів пов'язаних з цією справою.

ЯПОНСЬКА РОЗВІДКА і підслухові апарати виявили, що совєтські військові кораблі, які прибули на місце зістріленого совєтськими джетами південнокорейського пасажирського літака, виловили у відкритому морі певну кількість трупів й інші речі із затопленого літака, але про це вони нікого не повідомили. Як відомо, у цій зумисне спричиненій совєтськими джетами катастрофі загинуло 269 пасажирів і обслуга літака. Газета „Вашінґтон Таймс" повідомила, що в Токіо відбулась зустріч родин, які втратили своїх рідних в цій катастрофі. Речник цієї групи виступив перед журналістами і сказав, що „ми маємо докази на те, що совєти виловили багато трупів після того, як літак упав в море, поцілений совєтською ракетою". Знавці відмічують, що звичайно так буває що після раптової катастрофи літаків над морем, у воді виловлюють певне число трупів. Дивно було, що жадних тіл не знайдено після катастрофи в серпні 1983 року. Тепер стало ясно, що Москва промовчала цю справу, показавши таким чином своє справжнє обличчя. Проти такої поведінки протестували також деякі японські парляментаристи.

ІРАНСЬКИЙ „СВЯТЕЦЬ" і диктатор аятолла Хомейні наказав міністрові внутрішніх справ провести арешти серед торгівців наркотиками і винних покарати на горло. Крім того іранський уряд скріпив застави на кордонах, особливо в тих місцях через які проходили контрабанди з наркотиками до Ірану. Міністер Алі Акбар Натек-Нурі відмовився назвати ті місцевості, але натякнув, що наркотики продістаються також з Афганістану. Значить, міркують західні спостерігачі, це може бути заплянована акція комуністами для розкладання іранського суспільства.

ОДИН З КОНСЕРВАТИВНИХ політиків Федеративної Німецької Республіки, прем'єр-міністер баварського уряду Франц Йозеф Штравс, прибувши в Ляйпціґ на міжнародний ярмарок, вирішив зустрінутись у Східній Німеччині з тамошнім лідером комуністичної партії Еріхом Гонеккером. Обидва політики розмовляли без свідків на протязі двох годин, а опісля Штравс заявив, що не зважаючи на шпигунський скандал, який тепер живо обговорюється на сторінках преси в Західній Німеччині, обидві частини Німеччини будуть між собою співпрацювати в рамках можливостей. Штравс відмітив, що він і Гонеккер обговорювали цілий ряд міжнародних проблем в тому числі оборонну ініціятиву президента Роналда Регена, тобто нову космічну зброю. Коли кореспонденти запитали Штравса чи обговорював він з Гонеккером також справу Тідґе, тобто шпигуна, який втік до Східньої Німеччини, Штравс жартома відповів: „А хто це Тідґе?"

СОЮЗІВКА ГОСТИЛА ТИСЯЧІ ЛЮДЕЙ ПІД ЧАС ТРИДЕННИХ СВЯТКУВАНЬ

Союзівка. — Осяяна золотим сонцем і заквітчана зеленими смереками і дубами ця оселя УНСоюзу вітала тисячі гостей з майже усіх закутків Америки й Канади, в тому сотні молодих людей, які традиційно вибирають Союзівку як місце останіх передшкільних зустрічей, під час триденного вікенду з нагоди свята Дня Праці в суботу, неділю і понеділок, 31-го серпня і 1-го та 2-го вересня.

Навіть дощ у п'ятницю не зумів охолодити ентузіязму вакаційників і шукаючих розваги гостей, яких ще того вечора обдарувала оселя першого із трьох забав під звуки оркестри „Нове покоління". Немов в пошані до розентузіязмованих вакаційників, чорне небо прояснилось в неділю, а продув холодного вітру із заходу був своєрідною манною для тенісистів, що змагались за першенства УСЦАК і нагороди УНСоюзу на вісьмох кортах Союзівки.

Як і в минулих роках, цього „вікенду" можна було побачити на Союзівці чільних громадських діячів, священиків, професіоналістів, мистців, а головно молодих людей — від дітей до студентів університетів та молодих професіоналістів.

Як завжди, достосовуючись до смаку гостей і відвідувачів, Союзівка приготовила дві першорядні мистецько-розвагові програми на суботу і неділю з участю таких відомих мистців як бас Метрополітальної опери Павло Плішка, піяніствіртуоз Тома Гриньків і естрадний співак Алекс, який успішно деб'ютував н на оселі минулого року.

На сцені Союзівки в неділю (зліва): Павло Плішка, Аня Дидик, Тома Гриньків і Роман Дупань.

Приємно охолоджувана заля павільйону „Веселка" не могла примістити всіх охочих прислухатись пісням Алекса у суботу увечері. Цей справді талановитий соліст чарував гостей піснями Володимира Івасюка під акомпаньямент знаменитої оркестри „Темпо" під мистецьким керівництвом Іринея Коваля. Після композицій В. Івасюка — „Мальви", „Осінь", „Перстень" — Алекс виконав під гучні оплески публіки ще декілька пісень українською, французькою, еспанською і англійською мовами.

Після програми до танців у „Веселці" і на її терасі приґравали оркестри „Темпо" і „Іскра".

Також цього вечора, під час перерви, відбулась коротка церемонія відзначення інж. Романа Ракочого, ст., за його 30-річне організування і переведення тенісових турнірів на Союзівці.

У неділю вечором, вже на годину перед виступами П. Плішки і Т. Гринькова, біля сотні гостей вичікувало перед ще закритою залею „Веселки" і ці та ще кілька соток щасливців добилися крісел, а решта мусіли задовольнитися стоячими місцями, яких також було замало.

Довгими оваціями привітали глядачі обидвох мистців — Павла Плішку і Тому Гринькова, який акомпа-

(Закінчення на стор. 4)

В АМЕРИЦІ

СЕНАТОР-РЕСПУБЛІКАНЕЦЬ Альфонс Д'Амато закликав американців згадати в'язнів совєтських концтаборів і не купувати виробів їх рабської праці. Сен. А. Д'Амато і колишні політв'язні совєтських концтаборів пастор Ґеорґій Вінс та Володимир Дремлюга показували демонстрантам на День Праці шахи та „матрьошки", що їх виготовляють совєтські в'язні і які продаються за кордоном, зокрема в Ню Йорку. Згідно з американськими законами, в ЗСА заборонено продавати товари, виготовлені в неволі. Сен. Д'Амато вимагає виконання цього закону.

БІЛЬШІСТЬ АМЕРИКАНЦІВ не знає про проблеми, що стоять перед Південно-Африканською Республікою. До такого висновку прийшла телевізійна компанія Сі-Бі-Ес після проведеного опитування населення. Виявилося, що 58 відсотків не знають, що являє собою політика апартеїду, а тому не можуть ні осудити її, ні одобрити. З тих, хто знає, що таке апартеїд, 38 відсотків осудили його і 3 відсотки одобрили. 62 відсотки американців не знають, в чому полягає політика президента Роналда Реґена по відношенню до уряду ПАР.

ДО ЗСА ПРИБУЛА ВЕЛИКА західньонімецька делеґація, яка пробуде тут до 14-го вересня і вивчить перспективи участи Західньої Німеччини у запропонованій президентом Реґеном програмі створення протиракетної оборони з елементами космічного базування. Делеґація складається з 30-ти осіб.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members: $7.50 — 6 months, $15.00 — 1 year. Change of address - $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $7.50 на 6-місяців, $15.00 — на рік. За кожну зміну адреси — $1.00.

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Войцєх Ярузельскі прибуде в Америку

Перший секретар польської компартії Едвард Ґерек, який прийшов до влади після Владислава Ґомулки, видався Москві надто м'яким супроти робітничого руху „Солідарність", і тому він зник з політичної арени. На його місці появився 18-го жовтня 1981 року генерал Войцєх Ярузельскі, партійний „бос" і прем'єр уряду в одній особі. Він проголосив воєнний стан, виарештував робітничих активних діячів з Лєхом Валенсою у проводі та перевів у слухняному соймі закон, яким поставлено поза законом „Солідарність". По Польщі покотилася хвиля страйків, що їх ліквідувало військо і політична поліція, яку поляки зневажливо називають „безпєка". Америка проголосила економічні санкції, але відкликала їх, коли в грудні 1982 року Ярузельскі зняв воєнний стан і звільнив Валенсу, хоч той далі перебуває у своєму рідному Ґданську під пильним оком „безпєки".

За Ґерека Польща стала першою комуністичною країною, яка дістала в Америці статус „найбільше упривілейованої держави". Це вможливило Польщі робити в Америці та в інших країнах великі закупи на кредит, що в логічному наслідку обтяжило Польщу більйоновим грошовим зобов'язанням. Економічна ситуація в Польщі, — поминаючи підвишку цін на харчі, що завжди породжує протестаційні демонстрації і страйки, — стан польських фінансів такий, що Польща взагалі не здатна повертати затягнені борги.

Це і є головна причина, чому Войцєх Ярузельскі заповів, що він прилетить до Америки на сесію Генеральної Асамблеї ОН. Справа не в його виступі на форумі ОН, а в здобутті нових кредитів, чи такої економічної допомоги, яка врятувала б польський уряд від офіційного проголошення банкрутства — себто неможливости сплачувати своє заборження супроти закордону. Таке офіційне проголошення рівнялось би упадкові Ярузельского, не тільки господарського, але й політичного банкрута.

Відомі американські синдиковані колюмністи Ровленд Івенс і Роберт Новак запевняють, що Войцєх Ярузельскі від'їде з Америки з такими самими порожніми руками, з якими приїде сюди 24-го вересня. Його вітатиме і представлятиме на форумах, де виступатиме Ярузельскі, колишній сенатор і колишній кандидат на президента Едмунд Москі, польського роду, і запросить його на обід Дейвід Рокефеллер, президент Чейс Мангеттен банку, якому Польща найбільш заборгувала. Але це буде — твердять названі американські журналісти — єдиний престижевий успіх Ярузельского. Вони правильно звертають увагу на те, що Ярузельскі втратив контакт із світом і не здає собі справи з настроїв польського народу і загалу американського суспільства супроти нього як ставленника Москви і сліпого виконавця її волі. Доказом повної непоінформованости Ярузельского щодо ситуації, в якій він опиниться в Америці, є його рішення вступити „подорозі" до столиці Куби Гавани і відвідати там іншого ноторійного совєтського „сателіта" Фіделя Кастра.

Войцєх Ярузельскі — це нині чи не найбільш зненавиджена постать у Польщі. Очевидно, що так само ненавидить його велика патріотична польська громада в Америці. Щоби зробити реверанс у сторону американської демократії, Ярузельскі плянував відвідати Філядельфію і історичний Дім Незалежности в ній із славетним Дзвоном Свободи. Він плянував відвідати у Філядельфії тамошнього кардинала, родом поляка Яна Кроля. Названі американські колюмністи твердять, що Ярузельського перестерегли, що, коли б він приїхав до Філядельфії, то зустрінеться з ворожою демонстрацією. Можна вгадувати, що скрізь, де цей московський „ґрадоначальнік" у польській генеральській уніформі з'явиться, — поляки в ЗСА будуть проти нього демонструвати.

Ситуація Войцєха Ярузельского незавидна, бо новий кремлівський володар Міхаїл Ґорбачов змінив тактику своїх попередників і вимагає від Ярузельського, щоб той платив готівкою за всі достави з Совєтського Союзу. Фабрики й майстерні у Польщі не мають запасних частин. Неприхильний супроти Ярузельского Уряд Реґена, який одверто заявив був свої симпатії „Солідарності", не дасть більше державної ґарантії на кредити від американських банків. Як виходить із статті Івенса-Новака п.з. „Самотня подорож польського боса" — зоря Ярузельского померкла. Це не перший раз Москва перестає цікавитися „мурином, який зробив свою роботу, і може відійти". Коли Ярузельскі відійде з політичної арени, то майже певно — ні одна душа у світі не співчуватиме йому і не жалітиме за ним.

Степан Женецький

КЛЮЧОВА ПОЗИЦІЯ НІМЕЧЧИНИ В ЕВРОПІ

Хоч червона Москва цупко держить Східню Німеччину у своїх руках, але совєти увесь час мають великі клопоти зі східніми німцями. Зокрема не зовсім слухняний Кремлеві є теперішній найвищий східньонімецький комуністичний ватажок Еріх Гонекер. Політичний світ ще добре пригадує собі, як-то він напсував був кремлівським головачам багато крови в серпні 1984 року.

Як відомо, тоді Гонекер прийняв був запрошення Бонну відвідати Західню Німеччину, що наробило багато шуму в цілому політичному світі. Москва спершу промовчувала і непротивилася тим відвідинам, але перед самою візитою натиснула на Гонекера і він остаточно мусів зрезигнувати з неї. Але він далі приймає більйонові кредити від Західньої Німеччини, що в очах Кремля є небажаним, бо тим Східня Німеччина узалежнюється економічно від Західньої Німеччини.

Гонекер провадить політику „детанту", тобто мирного співіснування із Західньою Німеччиною, що може спричинити політичні шумування внутрі російської комуністичної імперії. Москва є проти такої міжнімецької співпраці.

Захід покищо приглядається цим справам як спостерігач. Одначе всі справи, що торкаються майбутности двох Німеччин, є дуже важливими для політичного укладу в Европі, і за ними також пильно слідкує Захід.

Завжди треба мати на увазі, що Німеччина є, була й буде потенційною рівновагою сил не тільки в Европі, але й у цілому світі. Якщо б об'єдналися обидві Німеччини і політично приєдналися до Західньої Европи та кріпко пов'язалися з Америкою — тоді Захід буде мати сильну переваґу у світовій рівновазі сил. Але правдою є також обернена ситуація: як будуть об'єднані обидві Німеччини і вони пов'яжуться як союзники з СССР, — тоді комуністичний Схід буде сильно переважати Захід.

І саме цей факт, що Німеччина творить ключ у рівновазі сил в Европі, є причиною, чому вона стала поділеною при кінці Другої світової війни. Захід увесь час на словах виступає проти поділу Німеччини і сприяє нібито її об'єднанню, але він справді досі, боячись „німецького мілітаризму", не виявляв великих бажань її об'єднання.

Москва дуже боїться об'єднаної Німеччини, постійно пов'язаної з Америкою. Знавці европейських справ у бічних закамарках усіх політичних урядів у цілому світі добре пам'ятають, коли то дня 16-го червня 1922 року німецька і московська делеґації покинули всеевропейську конференцію в Ґенуї, Італія, подалися до поблизького надбережного містечка Рапалло і того самого дня підписали мировий договір між собою.

Обидві ці країни, Німеччина і Росія, були покривджені після Першої світової війни і вони шукали обопільної допомоги між собою. Спершу здавалося, що їхня офіційно проголошена допомога була маловажною. Але кілька років пізніше Захід довідався про значення їхнього таємного договорення. В Рапалло Москва дозволила Німеччині випробовувати танки і літаки на її території, що було порушенням Версальського договору. Найкращі панцерні дивізії Гітлєра і летунські збройні сили Германа Ґерінґа, здається, народилися і виплекалися внутрі Совєтського Союзу, за секретним договором у Рапалло.

Поділена Німеччина нікому не страшна. Дві частини Німеччини невтралізують одна другу. Але якщо б 17 мільйонів східніх німців були додані до 62-ох мільйонів західніх німців, тоді ціла Німеччина мала б 80 мільйонів дуже працьовитих і войовничих людей в Европі. А тоді вона знову мала б більше населення в Західній Европі, як Англія, Франція і Італія, з котрих кожна має біля 50 мільйонів людности.

Для Росії, як для Західньої Европи поділена Німеччина є меншим лихом, як неподілена Німеччина на протилежній стороні. Але все ж таки поділена Німеччина криє в собі небезпеку для Заходу.

Росія запечатала поділ Німеччини і держить Східню Німеччину під окупацією. Західня Німеччина добровільно опреділила себе по стороні Заходу. Значить, це Москва держить останню високу карту в цій грі. Росія може об'єднати Німеччину, звільнивши Східню Німеччину. Але вона може це зробити тільки, розуміється, у порозумінні із Західньою Німеччиною. Плату, яку за це Росія бажала б одержати, був би вихід Західньої Німеччини з Оборонного Союзу Північного Атлантику (НАТО).

Чи може Росія колинебудь „заграти німецьку карту?" Ніхто цього не знає, — пише відомий американський політичний коментатор Джозеф Гарш. — Але в Рапалло 1922 року совєти „заграли німецьку карту", а німці „заграли московську карту" для своїх негайних обопільних користей. Кожному дипломатові в Европі приходить це на думку, якщо тільки дві Німеччини намагаються наблизитися до себе.

Ол. Зозуля

На пагорбку стоїть хата

Ще здаля видно, що на пагорбку мальовничого села Старий Скалат стоїть біля церкви добротний мурований будинок, — це оселя колишнього пароха Пилипа Курбаса, діда Леся Курбаса. Хоч Лесь народився в Самборі, батьки його малим привезли до дідової хати на науку. Після початкової школи Лесь подолав гімназію, Віденський і Львівський університети. Природний талант, необмежена культура привабила його до мистецтва. Спершу він створив професійний театр у Тернополі, а згодом, набувши досвіду, організував один з відомих в Европі театр „Березіль", яким керував до дня арешту.

— Хтось подав думку, щоб створити в цьому будинку музей Леся Курбаса. В області цю ідею схвалили і зобов'язали Підволочиський райвиконком відремонтувати будинок та чекати на експонати.

Так починалась морока з музеєм десять років тому. А тепер зненацька завітали до Тернопільського управління культури туристи.

— Хочемо відвідати музей Леся Курбаса!

— Який музей? — Розгублено перепитав начальник О. Бачинський.

Туристи показали довідник, виданий в Москві ще 1981 року, де говориться: Старий Скалат. Батьківщина українського радянського режисера й актора Леся Курбаса (1887-1942). Музей Леся Курбаса".

Бачинський розгубився. Він нова людина, щойно сів у крісло культури. Тому за нього відповів інспектор по музеях.

— На жаль, музей зараз на ремонті.

Коли туристи вийшли, почали розмотувати справу таємничого музею. Це не „першоквітневий жарт". У Москві про музей Курбаса звітують, а в Тернополі „ремонтують".

Щоб розв'язати заплутаний вузол, Бачинський, разом з інспектором, вирішили відвідати Старий Скалат. На місці ж видніше.

Приїхали. Справді на пагорбку стоїть будинок, поруч церква. За огорожею могили Курбасового діда і батька. Ще чотири роки тому тут, навколо хати, була зелень. Тепер пустка-вигон, на якому пасеться худоба, дітлахи ганяють м'яча, а на будинку пишається вивіска „Пошта".

Виявилось, що загальмували відкриття музею райвиконком і сільрада, щоб позбутись зайвих турбот.

— Знаєте, як воно в нас є, — пояснила голова сільради Валентина Журавель, — пошта дає прибутки, а музей що? — Збитки та клопіт. Тому з дозволу району вирішили...

— А постанова області для вас папірець?

— Та ми ж для музею лишили дві кімнатки, вистачить.

Тепер Бачинський клопочеться, як виселити пошту з будинку. Може б і він махнув рукою на музей, але ж ... Оце „але" й запаморочило йому голову. Справа в тому, що наближається століття з дня народження Курбаса, яке відзначитиме ЮНЕСКО. Відзначатиме без запланованого музею.

А тим часом до управління культури надходять сотні неоціненних експонатів з Харкова, Києва, Одеси, Львова. І таке багатство лежить без вжитку приховане від глядача. Дивно? Вже чотири роки туристичний довідник запрошує на оглядини музею Леся Курбаса, а музею нема.

Як це зветься? Головотяпство? Ні. Треба копнути кілька стіп глибше, бо саме там зарито причину зволікання відкриття музею Лесеві Курбасові. Російському режисерові, наприклад Станіславському — відкрито кілька музеїв, а українцеві, Лесеві Курбасові, та ще й знищеному Сталіном „українському буржуазному націоналістові" — нехай і регабілітованому в останніх часах — на музей ще треба почекати...

Юрій Р. Рибак

ВПЛИВ КОЛЬОРІВ

Модерна людина постійно живе під емоційним впливом кольорів, які цупко в'яжуться не лише з тим, як їх бачити, але теж, як їх сприймати. Як часто зміняється настрій людини під впливом добору кольорів, а як часто кольори пригадують приємні чи понурі спомини минулого!

Кожна людина має свої кольори, що виявляються в одягу чи домашньому довкіллі. Буває, що людина підпадає під вплив тих, які ради комерційности стараються накинути „нові", змінливі кольори крику моди. Але так, як у музиці вухо мучиться немилозвучними акордами, так само мучиться і око разячими зіставленнями кольорів. У висліді людина шукає за чимось новим, а комерція лише на це жде, щоб випустити новий кольоровий продукт.

Продуцент є завжди зацікавлений продуктивністю працівників і знає, що кольор має різний вплив на різних людей. У загальному люди найкраще працюють у червоному кольорі, що означає вогонь та кров. Змучені, одначе, робітники найкраще відпочивають у синьо тонованих кімнатах. Але не завжди синій колір осягає свою ціль. Коли одну фабрику передекоровано на синьо, працівники жалілись, що відчувають холод, хоч термометри показували незмінну температуру. Щойно збільшення теплоти вернуло давній комфорт.

В іншій фабриці робітники, які вживали коробки чорного кольору, почали скаржитись, що після полудня вони почувались дивно. Вони зголошувались хворими, виявляли познаки недуги та врешті-решт кидали працю. Коли ж коробки помальовано на ясно-зелено, все повернулось до нормального.

Кілька років тому одна летунська компанія завважила, що деякі пасажири відчували нудоту, бо внутрішнє устаткування літака було брунатного та жовтого кольорів. Коли ж змінено кольори на спокійне зелене та блакитно-сіре, нарікання зменшились на половину.

Великий вплив на наставлення пацієнта мають почекальні в лікарів та дентистів, улаштування яких у добірних кольорах діє успокоююче.

Спостереження на ринку виявляє, що око людини задержується на продукті яких три сотих секунди у хвилині, коли вона проходить поміж полицями так званого супермаркету. Тому і продукт мусить впасти в око моментально. Тут трюк робить червоний колір. Низько кальорійні підсолоджувальні речовини (sweeteners) є у рожевих капшучках, щоб зробити продукт солодшим, а пом'якшувачі тканин (fabric softeners) є пастелеві для викликання більшої м'якости. Знову ж речовини для вибілювання (bleaches) у сніжно білих пластикових пляшках, щоб підкреслити вплив їх при пранні.

Недавно тому попрохано групу американських домашніх господинь випробувати три різнокольорові коробки порошкованого мила (detergent). Мило у синій і жовтій коробці означили жінки як дуже добру якість. Мило у синій коробці „залишило білизну брудною", а у жовтій коробці — було „засильне". Згідно з думкою знавців кольорів, синьо-жовта коробка дала „сповнення і вдоволення" радше, ніж сам продукт.

Золото і срібло додає опакуванню почуття люксусу і натякає на якість, тому і вина, шампанське і дорогі чоколяди завивають у фойл (foil).

Продуценти харчів добре знають, що колір є так само важливий, як запах, якість і ціна. Тому і оправдують штучний колір, що є більш кольоровий, як у природі. Візьмім тут для прикладу конфітури, желе (jellies) желятину, безалькогольні напитки, закрашене печиво, морозиво тощо. Знавці твердять, що людський ніс може провадити до джерела харчу, одначе людське око вирішує. Найбільш принадливі кольори у цій ділянці такі: червоний, помаранчевий (жовтогарячий), жовтий, яснозелений і темнозелений, брунатний і білий. Кольори, що відштовхують людей від харчу, такі: сірий, синій, чорний; багряний і сильно жовто-зелений. Ці кольори неапетитні і можуть викликувати нудність, тому і летунські компанії вистерігаються давати пасажирам харч сильного жовто-зеленого кольору.

Щоб звернути особливу увагу покупця, крамниці вживають різні написи, де добір відповідних кольорів і тла має свій вплив. В основному, — як це можна завважити у великих крамницях, — щоб притягнути увагу й зацікавлення вони вживають якнайменшу кількість кольорів в одному місці. Покупець відноситься звичайно з резервою до цін з великими числами у червоному кольорі, мовляв, червоне означає „дешевість", радше ніж „якість у зниженій ціні". Найкраще виходять написи чорні на жовтявому тлі, відтак зелені, червоні, сині, — кожний осібно на білому тлі. Теж мають своє значення написи білі на синьому тлі і чорні на білому.

Багато крамниць стараються місце, де платиться, держати у синьому кольорі, бо згідно з досвідом, покупці у „ясносиній атмосфері" легше розстаються зі своїми грішми.

І ще одне. Є люди які бажають дотримуватись дієти, на жаль, це їм не виходить. А ось одна знайома переконалась, що коли позбулася з кухні кольорів червоного, жовтого і брунатного, перестала прибирати на вазі.

Чому? Тому, що не було вже кольорів, які... стимулюють апетит.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ЩЕ ПРО ВИСОКІ ШКОЛИ В УКРАЇНІ

У статті І. Боднарука п.з. „З хроніки високих шкіл в Україні" („Свобода" 10-го липня 85 р.) написано, що „після упадку царату в 1917 р. українські вчені почали думати, щоб заснувати в Києві Український університет (російський в Києві заснований в 1834 р.). Цю ідею, пише далі І.Б., здійснено за гетьмана Скоропадського. Ще в жовтні 1917 року був створений у Києві Український Народний Університеті з факультетами: історично-філологічний, правничий і фізико-математичний. Дня 6-го жовтня 1918 року відбулося урочисте відкриття Державного університету в його власному приміщенні (моє підкреслення). Як розуміти у „власному"? Де саме?

Новостворений Український університет був відкритий на Солом'янці (тоді була околиця Києва) в касарнях артилерійської школи, яка в той час не діяла. Фактично, як подає Глобенко в Енциклопедії Українознавства (1 т., ст. 254) це було перетворення згаданого Українського Народного Університету. А справжній Київський університет далі залишався („істінно русскій ім.св.кн. Владіміра").

(Закінчення на стор. 3)

Надія Світлична

СТАВЛЕННЯ ВЛАДИ ДО НАРОДНОГО МИСТЕЦТВА В УКРАЇНІ

(Доповідь на конференції СФУЖО 29-го червня 1985 року).

I

Якби я сказала, що на Україні не розвивається народне мистецтво, або що там немає визнаних народних митців, — мене міг би легко спростувати кожен, хто хоч трохи обізнаний чи навіть просто цікавиться народним мистецтвом сучасної України, хто знає бодай такі імена, як Ганна Собачко-Шостак, Марія Примаченко, Ліза Миронова (малярі-примітивісти), Павлина Цвілик і Вербівська (керамісти з Косова); родини Шкрібляків і Корпанюків (різьбярі з Івано-Франківщини), Анна Василащук із села Шешори, лауреат Шевченківської премії за серію тканих рушників і багато-багато інших. Яких тільки майстрів ви не зустрінете на нашій традиційно мистецькій Україні! Навіть інкрустатори соломою творять шедеври, як, наприклад, О. Сагнко, та й не він один. Зрештою, багато з вас самі їздили на Україну, і не тільки в альбомних репродукціях бачили народне мистецтво, а й у численних художніх салонах, на сувенірних фабриках чи в майстернях.

Але ... А все таки „але". Але чи розвивається народне мистецтво так, як належить розвиватися народному мистецтву, чи є воно органічним, природним виявом природних традицій, настроїв і світосприймання? Мистецтво — чи ремісництво? Самодіяльність, стихія — чи програмована і дозволена робота? І як взагалі ставиться влада до народної творчости, до народного мистецтва? [illegible] не лише основні закони Совєтського Союзу, або аналогічні УССР, прочитайте фахову літературу з мистецтва. Там є чимало такої літератури. Є навіть 5-томна „Історія українського мистецтва" в шести книгах і вузько фаховий журнал „Народна творчість та етнографія". І видає той журнал не якийсь гурток любителів народного мистецтва а солідна наукова установа — Інситут фолкльору і етнографії АН УССР. Кожна сторінка і кожна ілюстрація у цих та в інших аналогічних виданнях переконуватимуть вас, що за совєтської влади традиційно багате народне мистецтво досягло небувалого розквіту, що держава дбає про нього і плекає як найбільший скарб народу.

Я хочу показати ставлення влади до народного мистецтва на одному прикладі — на прикладі життя і діяльности українського інтарсиста Петра Рубана.

Спершу — трохи про інтарсію як вид мистецтва. Що таке інтарсія? В 4-му томі УРЕ читаємо: „Інтарсія (італійське intarsio — інкрустація) — вид інкрустації. Зображення або узори, які виконуються способом врізування шматочків дерева, різних за фактурою і кольором, врівень з поверхнею дерев'яного виробу. І відома з глибокої давнини (керченський саркофаг, 5 ст. до н.е., ДЕ). На Україні 1) побутує майже в усіх областях, особливо широко до неї вдаються самодіяльні майстри" (стор. 402). У статті „Зупиніть кривосуддя!", написаній у 1977 році до журналу „Народна творчість і етнографія", Левко Лук'яненко коротко описав історію цього мистецтва на Україні. Зазначивши значне піднесення і розквіт оздоблення інтарсією в добу Козаччини та Гетьманщини, Левко Лук'яненко вказує, що наступні часи знали періоди пожвавлення (інтарсії), про більше, мабуть, було спадів" Він пише:

„Не до оздоблення предметів домашнього побуту було українському народові в період розкуркулювання, коли володіння гарними оздобленими предметами часто-густо розцінювали як ознаку належности до панівних класів з усіма наслідками, що витікали з диктатури, яка керувалася не законом, а ненавистю до багатих. Красиві, вишукані предмети забирали на підставі марксової революційної формули про експропріацію і експропріаторів і складали денебудь у льохах, де вони зігнивали, або трощили на місці. Суспільство, що на кожному кроці вживало гасло: Геть буржуазну культуру!", з якою пов'язували все вишукане і прекрасне, не залишало місця для зайнять безкорисною для класової боротьби інтарсією. Не забуваймо, що це був період поширення куфайки та червоного картуза, коли бриль був ознакою буржуазности і його іноді втрачали разом з головою". Помітне пожвавлення цього ужитково-декоративного мистецтва, підкреслює Левко Лук'яненко, спостерігаємо в 70-их роках. Велика роля у цьому пожвавленні належить Петрові Рубанові з міста Прилук. Обдарований Божою іскрою таланту Петро Рубан значно розширив традиційні межі інтарсії як засобу декорування ужиткових речей — скринь, стільців, рамок тощо. Петро Рубан, і інші сучасні інтарсисти почали виготовляти предмети не так для практичного використання (адже скрині тепер переселилися до музеїв, а стільці, рамки, столи тощо купуємо з фабричного конвейєра), тож вони почали виготовляти предмети в основному для естетичного задоволення, наприклад, шахівниці, дошки-книжки, всілякі сувеніри. Він пішов іще далі. Остаточно відірвавшись від ужиткового призначення інтарсії, Петро Рубан почав творити окремі художні картини в техніці інтарсії, де мистецтво вже переставало бути доповненням до ужитковості предмета, а ставало єдиною метою, самоціллю авторського задуму. Сучасні технічні можливості, різальні верстати підготували для цього необхідний ґрунт, адже на верстаті можна різати дуже тоненькі рівні кусники з будь-якої деревини — шпон — із сучків, наростів, під будь-яким кутом до серцевини і з найтвердіших порід дерева.

Доля Петра Рубана, обдарованого народного умільця, склалася так, що свої університети він проходив за ґратами. Потрапивши в ув'язнення в юнацькому віці (в 1965 році, коли йому було 25, він уже вдруге пішов до в'язниці на вісім років), Петро не марнував свого життя, очікуючи далекого звільнення, а багато вчився читав і працював. Там він захопився й різанням по дереву, відкривши в собі справжній талант. Повернувшись з ув'язнення в 1973 році, П. Рубан оселився в Прилуках Чернігівської області, де за призначенням інституту, працювала його дружина, інженер-конструктор Прилуцького заводу пластмас.

Закінчення буде.

СПИСОК ЖЕРТВОДАВЦІВ НА ФОНД УМФ

від грудня 1983 р. до 1-го липня 1985 р.
(Переважно на видання творів І. Недільського)

179 дол. — Н. Н.;
по 100 дол. — О. Михайленко, П. Грицак;
55 дол. — Т. Богданська;
по 50 дол. — Ю. Сквіртнянська, д-р М. Кравчук, Н. Н., Н. Н., Хор ім. Бортнянського, Д. Каранович, С. Недільська, В. і У. Дячук, П. Грицак, родина Заплатинських;
45 дол. — Р. Тимчук;
35 дол. — П. Кучма;
по 25 дол. — Т. і І. Шевчук, П. Терпецький, В. Натина, К. Терпецька, д-р Е. Стецьків д-р Б. Свистун, Я. і А. Салецькі, А. Бісик, Ю. Яремкевич, Д. Кузик, Кредитівка Рочестер, І. Карпенко;
по 20 дол. — Сестра Ювеналія, В. Соя, Б. Хабурський, І. Книш, Н. Білчинська, Е. Вишивана, п. Криса, А. Кузик, О. Гентіш, Н. Дзядів, В. Чижик, Н. Чорний, п. Лукасевич, д-р Т. Кмета, О. Леньова, М. Ржепецька, І. Жуковська, А. і Г. ван де Лаґемат, д-р М. Гладишевський, Гр. Явний, М. і Г. Матушевські, О. Цар;
по 15 дол. — Гр. Данилишин, В. Харук, М. Гельбіґ;
12.80 дол. — Хр. Левків;
по 10 дол. — П. і Н. Войновські, І. Білан, У. Козак, д-р М. Кебало, В. Яцків, З. Сушків, О. Томашівська, п. Лютий-Лютенко, О. Кефяк, І. Кефор, А. Звадюк;
9 дол. — Д. Кузик;
8 дол. — Український Музей в Стемфорді;
6 дол. — О. Ярема;
по 5 дол. — Л. Лозинська, О. Добрянський.

50,000 ДОЛ. ЗА 10 ДОЛ.

У ВІЦІ ВІД 25 РОКІВ ЗА 10 ДОЛ.(МАЙЖЕ 33 ЦЕНТИ ДЕННО) МІСЯЧНОЇ ВКЛАДКИ МОЖНА ЗАБЕЗПЕЧИТИСЯ НА 50,000 ДОЛ., ПРИДБАВШИ 5-РІЧНУ ТЕРМІНОВУ ГРАМОТУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ. ПО ІНФОРМАЦІЇ СЛІД ЗВЕРТАТИСЯ ДО МІСЦЕВИХ СЕКРЕТАРІВ, АБО ПИСАТИ ДО ГОЛОВНОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ УНСОЮЗУ В ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ.

В ІНДУСТРІЯЛЬНОМУ КОМПЛЕКСІ міста Пассейк, Н. Дж., у понеділок, 2-го вересня, почалася пожежа. Пожежа охопила паперову, меблеву фабрики, шестиповерхову фабрику виробництва хлору та багато інших підприємств міста. Пожежу гасили біля 400 пожежників, стягнутих з навколишніх близьких районів. Мейор міста Джозеф Ліпарі сказав, що це найстрашніша пожежа, яка коли-небудь сталася в цьому місті. Пожежа знищила теж 23 приватних мешканевих домів і лишила коло 400 осіб без даху над головою, а 2,200 робітників втратили працю, бо згоріли 60 малих підприємств, де ці робітники — переважно поляки і еспанці працювали.

Президент...

(Закінчення зі стор. 1)

СССР.

Речник Білого Дому при тому, відслоняючи кусочок куртини, відкрив також справи, які будуть предметом обговорення між Р. Реґеном і М. Ґорбачовим у Женеві 19-го і 20-го листопада цього року. Крім справи редукції нуклеарної стратегічної зброї, Р. Реґен бажає говорити з совєтським лідером про проблеми на Близькому Сході, права людини тощо.

У Вашінґтоні не дуже задоволені тим фактом, що М. Ґорбачов використав вільну пресу ЗСА для пропаґування своїх цілей, але такої можливости немає американська сторона, бо совєтські видання і всі засоби масової інформації стисло контрольовані партією і урядом, і тільки за їх дозволом Р. Реґен міг би передати версію ЗСА громадянам СССР. З цією справою Чарлз З. Вікс, директор федеральної інформаційної аґенції, звернувся формально ще 25-го серпня до Леоніда Зам'ятіна, але Москва, набравши води в уста, мовчить і не дає жадної відповіді.

Американські офіційні речники при тому перестерігали західні засоби масової інформації, що СССР також в майбутньому буде широко використовувати їх для ведення на Заході своєї пропаґанди, але не даватиме такої можливости західнім представникам у своїй пресі.

На згадку про приятеля

Наша „політична" еміґрація старіється. Щораз менше між нами її видніших представників, які відійшли на „другий світ". Недавно ще згадували ми померлих представників покоління, яке брало участь у визвольних змаганнях 1917-20 років, як „стару войну". З тої ґенерації лишилося уже дуже мало. Прийшла черга на „нову войну" — людей, які доростали і брали учась у нашому громадському та політичному житті між війнами і після Другої світової війни. Але і тих уже щораз то менше.

Д-ра Михайла Прийму, який помер 4-го серпня ц.р. на 78 році життя, треба зарахувати до „молодих", бо розквіт його життя припав на роки молодечих наших поривів у Галичині перед Другою світовою війною. До ґімназії ходив у Перемишлі і Яворові, де брав активну участь у студентському житті. Правничі студії закінчив у Львівському університеті. Після їх закінчення відбув п'ятирічну адвокатську практику в канцелярії адвоката д-ра Льва Ганкевича, відомого оборонця в процесах політичних. Склавши адвокатський іспит, став спільником того ж видного адвоката у Львові. За часів першої большевицької окупації виховався у Львові, працюючи викладачем у ветеринарному інституті. На еміґрації в Німеччині працював коротко як асистент-професор карного права в УВУ. В Америці поселився у Чикаґо, де працював до емеритури в повітовій юридичній бібліотеці. Перейшовши на емеритуру, перебував літо на своїй фермі в Кемп Доґлес, Вісканзин. Як син священика, мав у крові нахил, чи навіть любов, до господарки, плекав городець, годував дріб. При такій праці застала його невблаганна смерть.

Похорон покійного відбувся 8-го серпня з церкви св. Йосифа на цвинтар св. Миколая в Чикаґо. На Панахиді в похоронному закладі Музики попрощав покійного від Товариства Правників, і як колеґу з львівської палестри, адвокат д-р Ілля Мула. Відходячи з цього світу, покійний залишив дружину маґістра прав Марту Коренець-Прийму, бібліотекаря Нортвестерн університету, та синів Ігоря і Юрія, відомих у Чикаґо професіоналістів, членів нашої „наймолодшої войни". Згадую про Михайла як про „войну", бо всі ми воювали, хоч не тою самою зброєю.

м. б.

Ще про високі...

(Закінчення зі стор. 2)

Друге. Автор І.Б. згадує хірурга, професора Миколу Пірогова, як ніби „куратора одеської шкільної округи". Насправді ж Пірогов був куратором київської округи і тут був звільнений за „ліберальну політику"; тоді на його честь київське громадянство влаштувало урочистий бенкет, на якому від студентів виступав Михайло Драгоманов. Він сказав, що „шкільні реформи Пірогова дали суспільству більше користи ніж поліційні заходи". Цю промову було заборонено друкувати в Києві, а надрукували Петербурські Біржеві Відомості. За цю промову міністер освіти зробив строге зауваження ректорові Київського Університету.

Третє. І.Б. пише: В. Полтаві постав в 1918 році історично-філологічний факультет (відділ Харківського університету І.Д.), як зародок майбутнього повного університету, але большевицька окупаційна влада його зліквідувала. Це не зовсім точно. Університети, всі були ліквідовані в 1920 році, вірніше-перетворені на Інститути Народної Освіти (ІНО), які мали вужчі програми ніж університет, коротший термін навчання, щоб скорше підготовляти учителів. На базі згадано факультету в Полтаві також було створено ІНО. В 1932 були відновлені старі університети, а ІНО перетворені на Педагогічні Інститути. Такий є тепер у Полтаві. Немає теж на це реальних основ, щоб могти припускати, що ніби мріяли українці в провінційному місті Полтаві створити університет, коли під боком є два старі заслужені університети: Харківський і Київський.

Ілля Демиденко,
Рочестер, Н.Й.

У світлу пам'ять мого Дорогого Стрийка
бл. п. інж. Михайла Шуля
складаю 100.00 дол.
на УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ в Ню Йорку.
Лідія ШУЛЬ БОГДАН

Вшановуючи пам'ять нашого Дорогого Стрийка
бл. п. інж. Михайла Шуля
складаю 100.00 дол.
на УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ у Ню Йорку
Оксана ШУЛЬ ПРОХОРЕНКО з мужем Володимиром

Замість квітів на свіжу могилу
мого Дорогого Хресного Батька і Стрийка
бл. п. інж. Михайла Шуля
складаю 100.00 дол.
на УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ в Ню Йорку.
Ярослав ШУЛЬ і мама Віра ШУЛЬ

В ПЕРШУ НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
нашого Найдорожчого
МУЖА, БАТЬКА І ДІДУСЯ

бл. п.
Романа Воробкевича

яка припадає 25-го вересня 1985 р.
будуть відправлені

СЛУЖБИ БОЖІ з ПАНАХИДАМИ
в Люрді, в Римі в Обителі оо. Студитів, в Канаді у Содбурі і Вудстоку, в Гемтремку, Миш., в церкві Непорочного Зачаття і у Воррен, Миш., в церкві св. Йосафата.

АЛЕКСАНДРА — дружина
ЛЕВ — син з дружиною ЕВГЕНІЄЮ і синами
ІРЕНА БОДРУҐ — дочка з родиною

Повідомляємо Близьких і Знайомих, що 4-го вересня 1985 р.
Відійшла у Вічність
наша Найдорожча
МАМА, БАБУСЯ, СЕСТРА, ТЕТА і СТРИЯНКА

бл. п.
МАРІЯ ВОЛОДИМИРА ЗАЛЕСЬКА
з дому ШАНКОВСЬКА

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться у похоронному заведенні Кошека у Трентоні, Н. Дж., 990 S. Broad Street.
ПАНАХИДА у п'ятницю, 6 вересня 1985 р., год. 7:30 веч.
ПОХОРОН в суботу, 7-го вересня 1985 р. в похоронному заведенні о год. 8.30 ранку до церкви св. Йосафата у Трентоні, Н. Дж., 1195 Deutz Avenue на український православний цвинтар св. Андрія у С. Бавнд Бруку, Н. Дж., о год. 12-ій дня.

У глибокому смутку:
донька — ЛАРИСА ОНИШКЕВИЧ з чоловіком ЛЮБОМИРОМ
внуки — ЛАДА, ВСЕВОЛОД і БОЯН ОНИШКЕВИЧ
сестра — д-р СОФІЯ НЕГРЕБЕЦЬКА з дочкою ХРИСТИНОЮ і внуком ОЛЕКСАНДРОМ
сестра — МСТИСЛАВА з родиною
сестрінка:
МАРТА ШАНКОВСЬКА-ШМОРГУН з чоловіком ЄВГЕНОМ
ЛІДА ЗАЛЕСЬКА-СТАСЮК з родиною
ХРИСТИНА ЗАЛЕСЬКА-ШИПИЛЯВА з родиною
НАДІЯ ГАВРАЧИНСЬКА з родиною
родина ТУЛИБІВ

Замість квітів просимо складати пожертви на фонд Енциклопедії Українознавства НТШ

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що 4-го вересня 1985 року відійшов від нас у Вічність по важкій недузі, на 48-му році життя,
наш Найдорожчий ЧОЛОВІК, ТАТО, БРАТ і ЗЯТЬ

бл. п. інж.
ОЛЕГ КЛЮФАС

ПАНАХИДА у четвер, 5-го вересня 1985 р., о год. 8-ій веч. у похоронному заведенні Литвин-Литвин — Union Funeral Home, 1600 Stuyvesant Avenue, Union, N.J.
ПОХОРОН у п'ятницю, 6-го вересня 1985 р., о год. 10-ій ранку з церкви св. Івана Хрестителя, 719 Sanford Avenue, Ньюарк, Н. Дж. на український католицький цвинтар св. Духа у Гемптонбурґу, Н. Й.

У глибокому смутку:
дружина — ІСЯ
донька — АЛА
брат — БОГДАН з дружиною НАТАЛКОЮ
свати — СОФІЯ і ЯРОСЛАВ РОЖАНКОВСЬКІ
шваґерка — ІРИНА КОВАЛЬ з чоловіком ЮРІЄМ
та ближча і дальша Родина

У ЗВ'ЯЗКУ З ІНТЕРВ'Ю, яке дав генеральний секретар ЦК КПСС Міхаїл Горбачов для кореспондента американського журналу „Тайм" і поїздкою групи американських законодавців до Совєтського Союзу та їхньої зустрічі із совєтським лідером, у Вашінґтоні починає наростати атмосфера недовір'я до власного Уряду, підсичувана ліберальною пресою, демократами і комуно-московською пропаґандою. Беручи це все до уваги, речники Адміністрації президента Роналда Реґена заявили кореспондентам, що Президент ЗСА є готовий зустріти пропозиції СССР на півдорозі для того, щоб раз і назавжди покласти край спекуляціям і пропаґандивним міркуванням, що ЗСА, мовляв, є проти миру, за озброєнням, проти редукції нуклеарної стратеґічної зброї тощо. „Ми хочемо діл, а не голословних слів совєтських лідерів і їхніх засобів масової інформації", — заявили речники Білого Дому.

МОСКВА НЕ ПОГОДИЛАСЯ на видачу візи трьом американським громадянам, які бажали взяти участь у п'ятій міжнародній виставці книжок, яка має бути відкрита в Москві наступного вівтірка, 10-го вересня. Бернард Левінсон, Роберт Бернстін і Джері Лейбер, брали участь у минулорічній виставці книжок. Поінформовані особи думають, що вони, перебуваючи в Москві раніше, намагалися знаходити зв'язки з переслідуваними дисидентами і бажаючими виїхати з СССР громадянами жидівської національности. Це й було мабуть причиною, що совєтське бюро видачі віз і пашпортів ОВІР відмовилось тим разом від полагодження їхнього прохання.

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕҐЕН рекомендував Конгресові не підвищувати у наступному році платню державним службовцям. „Підвищення платні, — сказав він, — погано відіб'ється на процесі оздоровлення економіки". На думку представників Білого Дому, Конгрес напевно прийме до уваги побажання Президента, бо він уже прийняв резолюцію про заморожування платні державним службовцям у 1986 році на рівні цього року. Представники Американської федерації державних службовців, яка об'єднує 700,000 чиновників, і Крайової федерації державних службовців, куди входить понад 100,000 чиновників, уже висловили незадоволення рекомендацією Президента.

ПРАЦІВНИКИ ДЕПАРТАМЕНТУ сільського господарства ЗСА повідомляють, що ембарго на імпорт сільськогосподарської продукції Нікараґуа, накладене на початку цього року президентом Реґеном, позбавило Нікараґуа найбільшого ринку збуту, що забирав від 20 до 27 відсотків продукції, яку експортувала ця країна, і зменшила приплив твердої валюти. Від експорту своєї продукції в ЗСА в 1983 році Нікараґуа діставала 81,2 мільйона долярів. В 1984 році ця цифра впала до 47,2 мільйона долярів. ЗСА імпортували з Нікараґуа переважно банани, м'ясо, каву і цукор.

Союзівка...

(Закінчення зі стор. 1)

А. Дидик і В. Лупань ведуть програмою

Алекс і оркестра „Темпо"

ньював солістові, а відтак відіграв три композиції. П. Плішка відкрив програму аріями „Нон пію Андраі" з опери Моцарта „Весілля Фіґаро" і „О, ту Палермо" з опери Верді „Сициліянські дівич-вечори". Відтак він відспівав чотири українські композиції — „Ой, поля, ви поля" Барвінського, „Безмежнее поле" Лисенка, „Україні" І. Соневицького і „Ой чого ти, Дніпре" Фоменка. На наддаток мистець-співак виконав арію з опери Верді „Дон Карльос". Обидва виконавці були в знаменитій формі і публіка з жалем опускала залю після цього чудового концерту.

До танців цього вечора приґравали оркестри „Темпо" і „Нове покоління".

Серед союзових діячів, які гостювали цього „вікенду" на Союзівці і яких представили конферансьє обидвох програм, Роман Лупань і гостююча Аня Дидик були: головний предсідник д-р Іван Флис, головні радні Володимир Квас і Евген Іванців, головний редактор „Свободи" Зенон Снилик, управитель Союзівки Іван Рабкевич та деякі відділові секретарі і організатори, присутність яких завжди з вдячністю відмічується під час програм, бо власне вони є тими будівничими Батька-Союзу.

Гостювали також на оселі деякі „Міс Союзівки": Аннетка Харук, Орися Ганушевська, Аретка Ракоча-Крушельницька і Ліда Фещенко-Чопівська, як теж „урядуюча" до 14-го вересня теперішня „Міс" Маріянка Сосяк.

В неділю і понеділок багато гостей приглядалось плавацьким і тенісовим змаганням і щойно пізно увечері в понеділок валки автомобілів скочувались крутими дорогами із плеса гори, на якій розташована Союзівка. Перегукувались автомобільні трубки, прощальні слова і обіцянки зустрітись ще цього або наступного року знову ж таки тут, на цій всіми улюбленій оселі.

Відгуками гамору і пісень проґомонів цей 32-ий літній сезон на Союзівці.

На Ольжичівці...

(Закінчення зі стор. 1)

В неділю, 1-го вересня, в каплиці св. Андрія Первозванного, капелян оселі о. прелат Михайло Горошко відслужив Божественну Літургію в присутности о. митрата Ілярія Врублевського, за спокій душі А. Волошина та за впавших українських вояків у боротьбі за волю України. Отець Горошко виголосив молитовно-патріотичне слово до біля 1,000 учасників — українських католиків і українських православних вірних.

З каплиці сформувалася процесія, на чолі з хрестом, хоругвами, що їх вишили й прислали українські дисиденти з України і прапорами ОДВУ, УЗХ та ветеранських організацій, а відтак духовенства й членів керівних органів ОДВУ і БО, хору та всіх вірних — до символічної могили „Борцям за Волю України". Соборну Панахиду за всіх поляглих борців за волю України в часі Другої світової війни, на чолі з президентом Волошином, відправили о. митрат І. Врублевський від Української Православної Церкви та українські католицькі священики: о. прелат М. Горошко, о. Богдан Левицький і о. Теодор Данусяр. Співав церковний хор при каплиці на оселі ім. О. Ольжича під диригентурою Василя Пізара.

Побратими зброї віддали вояцький салют своїм впавшим на полі слави друзям при похилених їх бойових прапорах. Від героїчних оборонців Карпато-Української Держави — лицарів „Карпатської Січі" промовляв мґр Микола Яшко, від учасників Леґіону Українських Націоналістів, під командою полк. Романа Сушка, та від Похідних Груп ОУН промовляв Петро Ігнатко; палкий вояцький салют побратимам зброї з партизанських загонів ОУН-Поліської Січі-УПА віддав колишній сотенний і керівник старшинської школи Іларіон Поліщук; від славного Буковинського Куреня, який пробився організованими лавами з Чернівець до Києва, промовляв його організатор і отаман Петро Войновський, згадуючи факт, що майже 2,000 старшин і вояків цього куреня склали присягу вірности на руки голови Української Національної Ради проф. Миколи Величківського прилюдно в Києві. До речі, дві сотні цього куреня пробилися в 1943 році на терен Франції, де спільно з борцями французького резистансу боролися проти гітлерівських нацистів і за визволення Франції.

Інж. Петро Байбак, член Української Національної Ради в Києві в 1941 році, промовляв від українського націоналістичного підпілля центральних і східніх земель України, що перетривало московсько-большевицьку окупацію.

Головну промову в пошану впавших у боротьбі за державну суверенність України проти всіх окупантів українських земель, від мадярів, чехів і поляків у Карпатській Україні почавши, на найнебезпечніших хижаках — німецьких нацистах і московсько - большевицьких народовбивцях над Дніпром, Бугом і Дністром скінчивши — виголосив голова Проводу Українських Націоналістів Микола Плав'юк.

Промовець зупинився на постатті президента А. Волошина і його співпраці з Проводом Українських Націоналістів, на чолі з полк. Андрієм Мельником, як і зокрема на тяглості визвольної боротьби українського народу за свою свободу й національно-державну суверенність, все змінними методами й засобами по сьогоднішній день. Голова ПУН відкинув всякий песимізм і наголосив віру в живучість української нації та в наявність все зростаючої активізації українських патріотів в Україні, яким вся українська діяспора повинна б дати якнайбільшу допомогу об'єднаними силами.

Вшанування впавших борців на кількох фронтах у часі Другої світової війни, зокрема проти німецьких нацистів, з рук яких у Києві та під Базаром першими жертвами були саме члени ОУН очолюваної полк. А. Мельником, та проти московсько-комуністичних імперіялістів, закінчено українським національним гимном. Програмою проводив П. Дорожинський.

Український Визвольний Фонд, на чолі з д-ром Володимиром Михайловим відбув також свою конференцію для зроблення підсумків своєї однорічної діяльности. До учасників промовляв М. Плав'юк.

У понеділок, 2-го вересня, відбулася спільна конференція ОДВУ і братніх організацій, тобто представників ОДВУ, УЗХ, УВФ, МУН, Дослідної Фундації ім. О. Ольжича та Видавничої Спілки „Самостійна Україна". Конференцію очолював традиційно голова ЦУ ОДВУ П. Дорожинський, а делеґацію УЗХ очолювала перевибрана голова Н. Іванів, Український Визвольний Фонд — голова д-р В. Михайлів, Головну Управу МУН — Віра Дорожинська, Дослідну Фундацію ім. О. Ольжича — заступник голови проф. д-р П. Стерчо та Видавничу Спілку „Самостійна Україна" мґр М. Яшко. Крім названих взяло участь ще 38 інших членів керівних органів.

Спільна конференція ОДВУ і братніх організацій дала змогу обмінятися прийнятими рішеннями й постановами поодинокими названими організаціями та наладнати координацію у їх здійсненні спільними силами, а в тому і взяти скоординовано участь у надходячій Конвенції УАКРади.

ПОЛІТИЧНІ СПОСТЕРІГАЧІ не виключають, що подорож президента Роналда Реґена до Женеви на зустріч із совєтським лідером Міхаїлом Ґорбачовим, може продовжитись на цілий тиждень. Ходять навіть поголоски, що Р. Реґен може відвідати комуністичну Румунію, щоб „віддплатитись" Горбачову за відвідини Франції.

РЕЧНИК БІЛОГО ДОМУ Лоррі Спікс заявив, що президент Роналд Реґен вітає наміри совєтського лідера Міхаїла Горбачова представити на женевській зустрічі на вершинах серйозні нові пропозиції. М. Горбачов висловив такі наміри в інтерв'ю журналові „Тайм". Президент Р. Реґен уважно вивчив інтерв'ю і висловив надію, що особиста зустріч буде служити початком нового етапу у відносинах між двома державами.

Тенісові турніри на Союзівці

Тенісова ланка УСЦАК, під проводом інж. Романа Ракочого, ст., подає до відома, що на літній сезон на Союзівці заплановані такі турніри:

14-15-го вересня Запрошеневий УНС
28-29-го вересня Подвійні гри Пласт
12-13-го жовтня — КЛК.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ЮЛІЯ КАЛИНКО, член УНС Відд. 464-го ім. Лесі Українки в Ошаві, Онт., померла 29-го квітня 1985 року на 99-му році життя. Нар. 1886 року в Україні. Залишила у смутку трьох синів, 11 внуків і дев'ять правнуків в Канаді. Похорон відбувся 2-го травня 1985 року на цвинтарі св. Григорія в Ошаві, Онт. Канада.

Вічна Їй Пам'ять!

М. Хомин, секр.

МАРІЯ САГАЙДАК, член УНС Відд. 361-го Т-ва „Дністер" в Ню Йорку, Н.Й., померла 30-го квітня 1985 року на 87-му році життя. Нар. 15-го січня 1892 року в Україні. Членом УНС стала 1924 року. Залишила у смутку дочку Джін Лабіснець, внучку М. Ді Стефано, внука Джана і двох правнуків. Похорон відбувся 3-го травня 1985 року на цвинтарі Блекстон в Блекстон, Масс.

Вічна Їй Пам'ять!

Секретар

ЄЛИСАВЕТА ГАРДІК, член УНС Відд. 230-го ім. св. Івана Хрестителя в Янгставні, Огайо, померла 30-го квітня 1985 року на 90-му році життя. Нар. 15-го жовтня 1894 року у Вінзлові, Па. Членом УНС стала 1924 року. Залишила у смутку доньку Доротею Кренсіґлову. Похорон відбувся на місцевім цвинтарі в Сайресвіллі, Па.

Вічна Їй Пам'ять!

А. Боровицька, секр.

ПЕТРО МАЦІБОРСЬКИЙ, член УНС Відд. 27-го Т-ва „Орлик" в Нюарку, Н.Дж., помер 1-го травня 1985 року на 71-му році життя. Нар. 28-го липня 1913 року в Україні. Членом УНС став 1952 року. Залишив у смутку дружину Параскевію, доньок Ларису і Марію Кіґічак, внуків Тараса і Данила. Похорон відбувся 4-го травня 1985 року на цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

Р. Лапичак, секр.

ІВАН МИХАЙЛІВ, член УНС Відд. 127-го ім. св. Миколая в Баффало, Н.Й., помер 7-го травня 1985 року на 69-му році життя. Нар. 15-го серпня 1915 року в Україні. Членом УНС став 1965 року. Залишив у смутку дружину Анну, синів Стефана і Ярослава з дружинами, братів Александра, Петра і Миколу, сестер Марію Курій і Катерину Ворнкевич. Похорон відбувся 10-го травня 1985 року на цвинтарі св. Матея у Вест Сенека, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!

М. Гаравус, секр.

МАРІЯ МІШАНЕЦЬ, член УНС Відд. 363-го в Олеан, Н.Й., померла 9-го травня 1985 року на 91-му році життя. Нар. 15-го березня 1893 року в Галичині. Членом УНС стала 1924 року. Залишила у смутку синів Стефана і Володимира і доньку Анну Геннеман. Похорон відбувся 11-го травня 1985 року на цвинтарі св. Бонавентури в Аллеґені, Н.Й.

Вічна Їй Пам'ять!

С. Скробак, секр.

ІВАН ҐРОХОВСЬКИЙ, член УНС Відд. 399-го Т-ва „Леви" в Чикаго, Ілл., помер 11-го травня 1985 року на 69-му році життя. Нар. 1915 року в Рожиськах, пов. Скалат, Україна. Членом УНС став 1954 року. Залишив у смутку дружину Джін, братів Андрія, Мирона і Євгена та сестер Анну і Настю в Україні. Похорон відбувся 15-го травня 1985 року на цвинтарі св. Миколая в Чикаго, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!

Роман Б. Припхан, секр.

ГРИГОРІЙ Т. НАЙДУХ, член УНС Відд. 147-го ім. св. Михаїла в Аллентавні, Па., помер 12-го травня 1985 року на 25-му році життя. Нар. 15-го березня 1960 року у Вилмінґтоні, Дел. Членом УНС став 1982 року. Залишив у смутку батька Григорія і матір Галину; сестер Джін Джовнс і Христину Клепчик; братів Карла і Джеймса. Похорон відбувся 24-го травня 1985 року на цвинтарі Шуйкілл Меморіял Парк в Шуйкілл Гейвен, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Катерина Гуцайлюк, секр.

МАРІЯ МЕК ДОНАЛД, член УНС Відд. 202-го ім. св. Марії в Обирн, Н.Й., померла 26-го квітня 1985 року на 75-му році життя. Народилася в Пенсильванії. Членом УНС стала 1933 року. Залишила у смутку мужа Джеймса. Похорон відбувся на цвинтарі в Голливуді, Фла.

Вічна Їй Пам'ять!

М. Зеван, секр.

ЙОСИФ ПАРІЙЧУК, член УНС Відд. 243-го ім. св. Михаїла у Вест Пуллман, Ілл., помер 18-го квітня 1985 року на 62-му році життя. Нар. 1923 року в Іллиной. Членом УНС став 1943 року. Залишив у смутку дружину Стеллу і дві доньки. Похорон відбувся 22-го квітня 1985 року на цвинтарі св. Гробу у Ворт, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

МИХАЙЛО ПАНЬКІВ, член УНС Відд. 149-го ім. Пр. Діви Марії в Лакаванна, Н.Й., помер 24-го квітня 1985 року на 63-му році життя. Нар. 30-го березня 1922 року в Самерсайд, Па. Членом УНС став 1950 року. Залишив у смутку дружину Катерину, синів Степана і Володимира і внуків Степана і Дженифер. Похорон відбувся 27-го квітня 1985 року на цвинтарі Святого Хреста в Лакаванні, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!

М. Децькі, секр.

ІВАН (Круйлій) КРУГЛЯК, член УНС Відд. 234-го Т-ва „Запорозька Січ" в Елизабеті, Н.Дж. помер 24-го квітня 1985 року на 84-му році життя. Народився 20-го грудня 1900 року в селі Грусятинці, повіт Бібрка, Україна. Членом УНС став 1922 р. Залишив у смутку дружину Варвару, сина Івана мол., доньку Анну з родиною, 8 внуків і двох правнуків. Похорон відбувся 27-го квітня 1985 року на цвинтарі св. Духа в Гемптонбурзі, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Михайло Хитра, секр.